

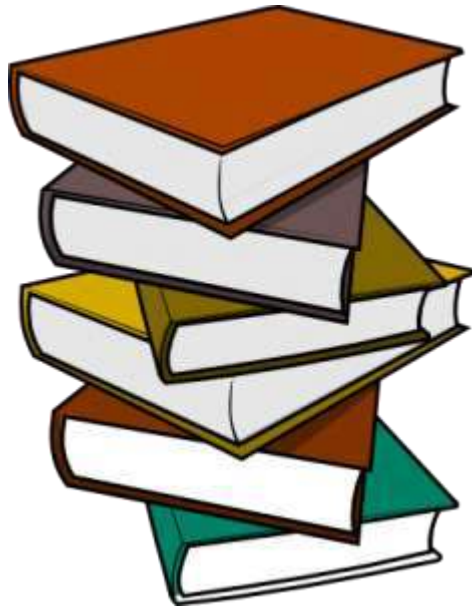
Сьогодні
10.12.2024

*Урок
№28*

Микола Вороний «Євшан-зілля»

Слухай вчителя уважно
І веди себе поважно.
Щоб зуміли все зробити
Та все добре зрозуміти.

На уроці не гукайте,
Завжди руку піднімайте.
Там, де шум і крик буває,
Працездатності немає.

Сьогодні
10.12.2024

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
10.12.2024

Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці ми будемо
говорити про творчість **Миколи
Вороного. Проаналізуємо його
поезію «Євшан зілля».**

Сьогодні
10.12.2024

Актуалізація опорних знань

Який факт із життя І. Франка тобі найбільше
запам'ятався?

Які твори належать перу Івана Франка?

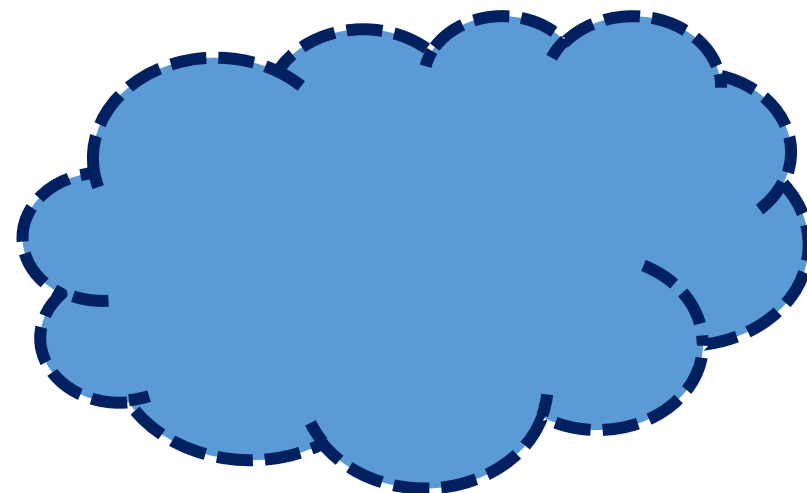
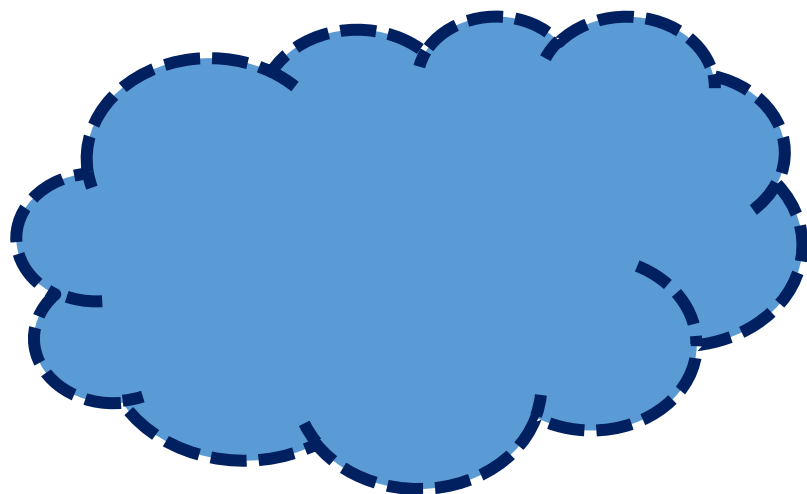
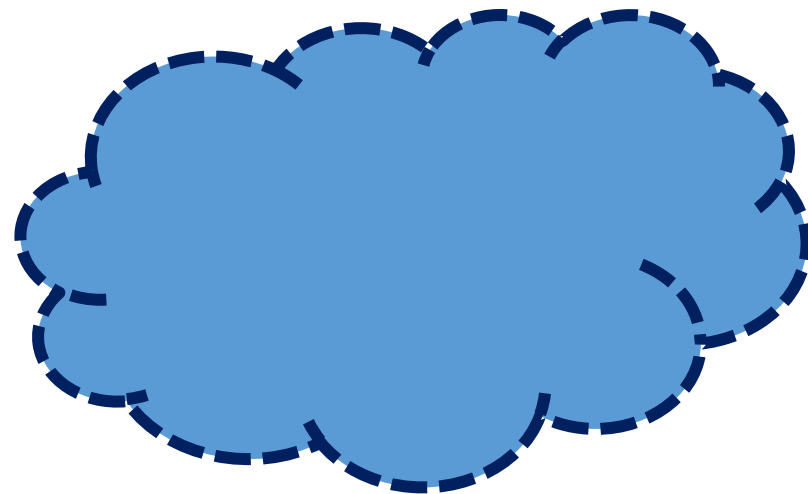
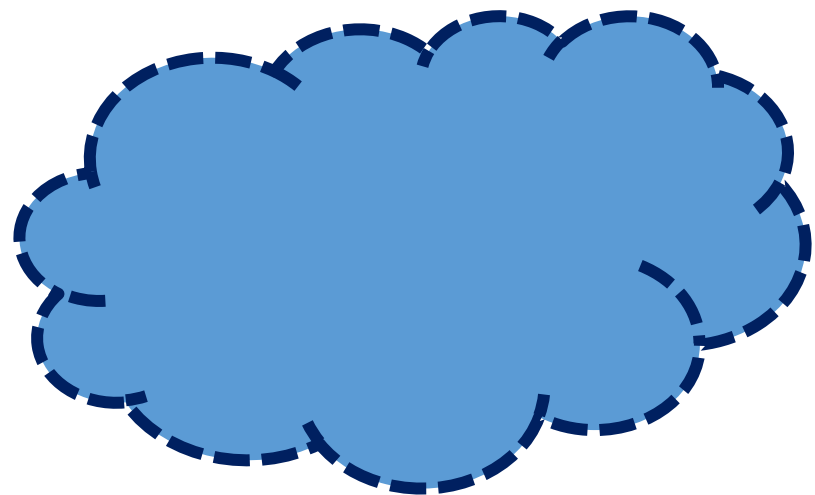
Чи сподобалася тобі поезія Івана Франка,
яку читав/ла попереднього уроку?

Сьогодні
10.12.2024

Складаємо асоціативний куш

І дим батьківщини солодкий.

Овідій

Микола Вороний народився на Катеринославщині (нині Дніпропетровська область). **Цікавий родовід майбутнього митця.** Один прапрадід був гайдамакою, інший — ректором Києво-Могилянської академії. Мама навчила Миколу любити народні звичаї, українську пісню, а також писати і читати.

Микола ріс допитливим хлопчиком. Він **захоплювався творами Жуля Верна**, знав напам'ять багато віршів **Тараса Шевченка**.

Після закінчення школи навчався у Віденському університеті, згодом перевівся до Львівського університету. Саме тут він познайомився і зотоваришував з Іваном Франком. Поет жив, навчався, а згодом працював у багатьох містах — Харкові, Одесі, Ростові, Варшаві, Відні, Львові, Чернігові, Києві. **Ким Микола Вороний тільки не працював!** Був актором і режисером, перекладачем і журналістом, земським статистиком і банківським клерком, працював бібліотекарем, редактором.

Сьогодні
10.12.2024

Словникова робота

Гайдамака — народний повстанець,
учасник гайдамацького руху на
Правобережній Україні: Вінниччині,
Кропивниччині, Житомирщині, Київщині
та частково Черкащині.

Ректор — керівник закладу
вищої освіти.

Письменник був одружений з донькою Миколи Вербицького — Вірою. У подружжя народився син Марко, який виріс і теж став письменником. Доля і батька, і сина трагічна, про що ти дізнаєшся згодом — у старших класах. Микола Вороний цікавився історією України. Він вивчав літописи, працював з архівними документами. У Галицько-Волинському літописі в Іпатському списку письменник натрапив на надзвичайно цікавий факт. Князь Володимир Мономах під час походу взяв у полон сина половецького хана... Як розгорталися події далі, ти дізнаєшся з поеми Миколи Вороного «Євшан-зілля»... А чим завершилася та історія, тобі підкаже епіграф твору.

Сьогодні
10.12.2024

Виконай завдання

Перейди за QR-кодом або
покликанням
<https://cutt.ly/lwtVSRA8> й
ознайомся з інформацією
про євшан-зілля. Що нового
ти дізнався / дізналася?

Микола Вороний написав поему

«Євшан-зілля» 1899 р.,

а надруковано її лише 1917 р.

Поміркуй і вислови припущення,

чому так сталося.

Сьогодні
10.12.2024

Дай відповіді на питання

Чи сподобалася тобі поема «Євшан зілля», яку ти прочитав/ла вдома?

Як ти розумієш слова: «Да лучше есть на своїй землі кістьми лягти, аніж на чужій славному бути» (за Іпáтським літописом)?

Які рядки вказують на те, що твір не вигадка, бо має історичну основу?

Чи може, на твою думку, людина, яка зневажила рідний край, знову його полюбити? Чому?

Чи був / була ти далеко від рідного дому?

Де тобі комфортніше? Чому?

Сьогодні
10.12.2024

Виконай завдання

Прослухай за покликанням

<https://cutt.ly/jwtDoeOw>

пісню «Євшан-зілля». Тарас
Компаніченко виконує пісню
на слова Миколи Вороного,
в обробці Євгена
Адамцевича.

Ознайомся з інформацією про князя Володимира Мономаха та звичаї, які панували за його часів.

Чи можна стверджувати, що твір «Євшан-зілля» актуальний і досі? Чому?

Володимир Мономах — один із князів Русі-України XI століття — відомий своїми успішними походами проти половців. У поемі «Євшан-зілля» Микола Вороний зображує епізод: Володимир Мономах під час одного з походів викрадає половецького хлопчика. Тема актуальна, на жаль, і у XXI столітті. Українських дітей окупанти масово викрадають і вивозять на чужину — у ворожу росію. Чи можна порівнювати князя й сучасних злочинців? Ні, у жодному разі. Річ у тім, що Володимир Мономах жив за часів середньовіччя, коли цивілізація ще не досягла сучасного розвитку. Те, що для нас сьогодні варварство, в XI столітті було нормою. Варварство — низький ступінь культурного розвитку, неучтво, грубість, безжальне ставлення до людей, життя та культурних цінностей. На відміну від середньовіччя, у сучасному цивілізованому світі від 1949 р. діють норми Міжнародного гуманітарного права (МГП), згідно з якими подібні дії є злочином: *заборонено вчиняти вбивства та насильницькі дії щодо цивільного населення; заборонено переміщати цивільне населення на територію держави-окупанта; заборонено до використання ціла низка видів озброєння, які через невибірковість цілей становлять пряму небезпеку для цивільного населення; заборонено атакувати будівлі, що є історичними пам'ятками, культурною чи духовною спадщиною та ін.* **Отже, викраданню дітей чи дорослих, убивству, знищенню матеріальних надбань у сучасному світі немає і не може бути місця.**

Сьогодні
10.12.2024

Вправа «Крісло автора»

КРИСЛО АВТОРА

Сьогодні
10.12.2024

Дай відповіді на питання та виконай завдання

Які художні засоби автор використав у поемі?

Наведи приклади з твору. Запиши в зошит.

Як ти розумієш слова «Там, де пустка замість серця,
Порятунку вже не буде!..»?

Які запахи нагадують тобі рідний край, домівку?

Про яких синів ідеться у рядках «Чи синів твоїх багато
На степах твоїх зосталось?»?

Сформулюй ідею твору. Доведи, що ці слова перегукуються з
епіграфом та увиразнюють ідею.

Сьогодні
10.12.2024

Дай відповіді на питання та виконай завдання

Поміркуй, які почуття могли огорнути Володимира Мономаха, коли він дізнався про втечу юнака. Чи зміг би князь зрозуміти такий учинок хлопця?

Про які манівці йдеться у творі?

Чи можна дати однозначну відповідь на це запитання? Чому?

Що, на твій погляд, символізує євшан-зілля?

СИМВОЛИ В ПОЕМІ «ЄВШАН-ЗІЛЛЯ»

Полин — євшан-зілля — символ пробудження пам'яті. Можливо, тому що лише душевні страждання, гіркота життя навертають людину до джерел — до початків, до спільноти — народу-нації. А от у східних народів полин — символ батьківщини і пам'яті про предків.

Непам'ять — це павутиння, яке бере людину в тенета байдужості до правди і добра. Людина, яка забуває рідну землю, стає перекотиполем, істотою, яка не має ані роду, ані народу.

Сьогодні
10.12.2024

Ознайомся

Ліро-епічний твір — художній
твір, у якому поєднано епічне
(розповідь) і ліричне (почуття)
зображення життя.

Поема — один із жанрів ліро-епосу; великий віршований твір, у якому порушуються важливі проблеми минулого, сучасного чи майбутнього.

Ліричний відступ — прийом у ліро-епічному творі, коли автор безпосередньо висловлює свої міркування щодо композиції або сюжетних ліній цього твору, учинків або характеристики героїв, певних явищ, асоційованих із зображуваними подіями.

Сьогодні
10.12.2024

Дай відповіді на питання та виконай завдання

Сформулюй тему та ідею твору «Євшан-зілля».

Які символи, крім євшан-зілля, наявні у творі Миколи Вороного?

Чи можна вважати пісню одним із символів України?

Поміркуй, які рослини є українським «євшан-зіллям».

Полин має гіркий присмак і запах. Чи можна стверджувати, що гіркота звучить в останніх рядках поеми? Чому?

Спробуй переказати поему. Які труднощі виникають? Чи можна стверджувати, що переказати емоції, переживання важче, ніж події?
Чому?

Сьогодні
10.12.2024

Виконай завдання

Доведи, що «Євшан-
зілля» — твір ліро-
епічний

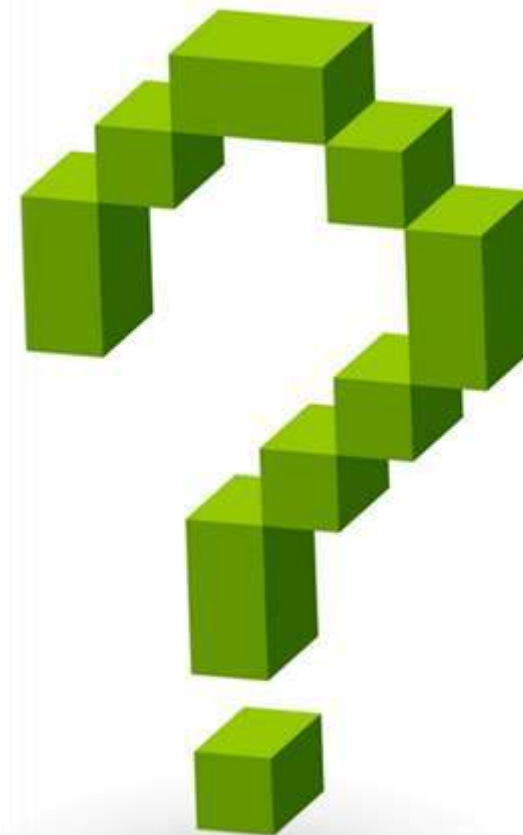
Прочитай ще раз уривок з твору
Тараса Шевченка «І мертвим, і
живим...» та поезію Івана Франка
«Розвивайся ти, високий дубе...».
Поясни, який спільний мотив вони
мають із поемою «Євшан-зілля»

Сьогодні
10.12.2024

Творча робота

Створи комікс за поемою.

Для цього намалюй ілюстрації до
епізодів поеми та добери до них
цитати. Презентуй комікс у класі
або в онлайн-групі класу

Сьогодні
10.12.2024

Online завдання

Відскануй QR-код або
натисни жовтий круг!

Сьогодні
10.12.2024

Пояснення домашнього завдання

**Підручник, с.66-73, читати,
переказувати.
Підготувати виразне читання,
із правильним наголошенням
складів. Це домашнє
завдання перевірятиметься
усно. Хай щастить!**

Сьогодні
10.12.2024

Рефлексія. Вправа «Печиво від совенят»

Найкраще
мені
вдалося...

Я хотів би
дізнатися
про...

Вдома я
розкажу
про...

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

Урок
завершую з
настроєм...